Бары дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!

САРДАНА

ССКП ӨЛӨӨННӨӨҔҮ РАЙКОМУН УОННА ҮЛЭҺИТТЭР ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОННААҔЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

Орган Оленекского райкома КПСС и районного Совета депутатов трудящихся

Тахсара 11 сыла
№ 52 (1025)
Бэс ыйын
30
-күнэ
БЭЭТИНСЭ
1967 сыл
Сыаната 1 харчы

РАЙСОВЕТ II СЕССИЯТА

Бу дьыл бэс ыйын 28 күнүгэр үлэһиттэр депутаттарын оройуоннааҕы Советын II-с сессията буолан ааста. Сессия маннык боппуруостары дьүүллэстэ.

1. Партия КК уонна ССРС Министрдэрин Советын 1966 сыл „Уопсай орто үөрэхтээһин оскуолаларын салгыы сайыннарар дьаһаллар тустарынан“ Уураа5ын оройуоҥҥа олоххо киллэрии туругун уонна инники соруктарын туһунан үөрэх оройуоннааҕы салаатын сэбиэдиссэйин таб. Шестаков Е. А. дакылаатын.

2. Улуу Октябрьскай социалистическай революция 50 сыла туолуутун достойнайдык көрсөргө үлэһиттэр депутаттарын олохтоох Советтарын соруктарын туһунан Саха АССР Верховнай Советын Уураа5ын олоххо киллэриинэн сибээстээн, ылыныллыбыт дьаһаллар туолан иһэллэрин туһунан үлэһиттэр депутаттарын оройуоннааҕы Советын исполкомун председателин солбуйааччы таб. Михайлов П.Н. дакылаатын.

3. Оройуон Советын исполкома таһаарбыт булгуччулаах быһаарыыларын бигэргэтии туһунан оройуон Советын исполкомун секретара таб. Сергеев М.И. дакылаатын.

Дьүүллэһиллибит боппуруостарга киэҥ кэпсэтиилэр буоллулар, туһааннаах быһаарыылар ылылыннылар.

Советскай былаас 50 сылын көрсө

ЫЧЧАТТАРГА КЭС ТЫЛ

Партия миигин Өлөөн оройуонугар ыыппыта. Сэрии ыар сыллара биһиги саннынбытыгар тайаммыта. Тылга хаалбыт, син бары советскай дьоннор курдук, эһиги эһэлэргит, эбэлэргит, аҕаларгыт, ийэлэргит сидьиҥ өстөөҕү үлтүрүтэр туһугар, көҥүл дьоллоох олохпут өрөгөйдүүрүн туһугар героическай үлэҕэ туруммуттара. Ийэ сирбит көҥүлүн, чиэһин, суобаһын көмүскүүр хотой саллааттарга ичигэс таҥас тигэллэрэ, боевой танковай колонна оҥоһуутугар туох кыаллары барытын оҥорбуттара уонна фроҥҥа атаараллара. Кинилэр суолиис өттүнэн саамай эрэйдээх ыраах ойдон сытар сиргэ колхоһунай тутууну бөҕөргөттүлэр. Билигин Өлөөн оройуона дойду киин уобаластарын кытта сарын-сарынтан өйөһөн коммунистическай обществоны айсар, отутус сылларга диэри биир да дьиэ суох сиригэр аныгылыы типтээх бэртээхэй бөһүөлэктэр үүннүлэр.

Ыччаттар, бу барыта эһиги аҕа көлүөнэҕит сыралаах үлэтин үтүөкэн түмүгэ. Бу үтүөкэннээх дьыаланы салҕаан коммунизм кыайыыларыгар илдьэр улуу чиэс эһиэхэ сүктэриллэр. Төрөөбүт төрүт буоргут, иитиллибит ийэ сиргит өссө чэчирии сайдарын туһугар үтүө суобастаахтык үлэлээһин эһиги ытык иэскит. Аҕа көлүөнэ революционнай, боевой, үлэҕэ албан аатын салгыыртан ордук үрдүк чиэс туох баарый? Эһиги киниттэн ылбыт эстафетаҕытын тапталлаах сирдьиккит В.И. Ленин өлбөт үйэлээх үөрэҕинэн сэбиләнэн, Коммунистическай партия муударай салалтатынан достойнайдык илдьэр соруктуруй турар.

Ол эстафетаны аны эһиги кэлэр кэнчээри ыччакка туттарыаххыт уонна бэйэҕит киниэхэ кэс тылгытын этиэххит. „Биһиги коммунистическай обществоны киэҥ далааһыннаахтык тутуу кэмигэр олорбуппут“ диэххит. Дьэ онон, ыччаттар, кырдьан баран, ааспыт олоххутун эргиллэн көрдөххүтүнэ айар үлэ, өркөн өй үрдүк күүрүүтүнэн кынаттаммыт буоларын курдук үлэлээн—хамсаан, Ийэ сирбит барҕа баайын хаҥатыһыҥ, модун кыаҕын бөҕөргөтүһүҥ!

В.И.Семенов
ССКП райкомун урукку секретара.

САРСЫН—КООПЕРАЦИЯ ААН ДОЙДУТААҔЫ КҮНЭ

Литовскай кооператордар улахан ситиһиилэннилэр. Республика потребсоюһа потребкооперациялар Бүтүн Союзтааҕы социалистическай куоталаһыыларын хас да төгүллээх кыайыылааҕа. Розничнай эргиэн уонна общественнай аһылык биэс тыһыынчаттан тахса предприятиелара ааспыт сылга 20 мөлүйүөн солк. ыраас барсы биэрбиттэрэ.

Атыы сетин билиҥҥи көрдөбүллэргэ сөп түбэһиннэрэн уларытан оҥоруу былаана ситэриллэнэрэр. Сыллата сыччах тыа сирдэригэр сүүһүнэн маҕаһыыннар тутуллаллар. Бары оройуоннай кииннэргэ бэртээхэй үстүү мэндиэмэннээх өстүөкүлэттэн, железобетонтан оҥоһуллубут тутуулар—универмагтар, рестораннар үүннүлэр. Кинилэргэ үлэлиир дьону 38 оскуолаларга бэлэмнииллэр. Республика потребкооперациятын 600-кэ үлэһиттэрэ Бүтүн Союзтааҕы кооперативнай институт Литовскайдааҕы филиалыгар үөрэнэллэр.

Бу снимоктар Литва биир бастыҥ Укмергскайдааҕы райпотребсоюһугар оҥоһуллубуттара. (Үөһэттэн аллара): Жемайткемис бөһүөлэккэ тыа саҥа типовой маҕаһыына; укмергскайдааҕы гастрономнартан биирдэстэрин самообслуживаниетын отделыгар; укмергскайдааҕы ресторанҥа. Сылдьааччылары бастыҥ официанкалартан биирдэстэрэ Верутe Жукаускайте хааччыйар.

Истиҥник биһирииллэр

„Өлөөн“ совхоз табаһыттара, булчуттара, сулууспалаахтара ССКП КК бу ыйга буолан ааспыт Пленумун уураахтарын ис сүрэхтэриттэн биһирииллэр. Пленум тус туһунан тутулуктаах государстволар эйэлээхтик олоруулларын туһунан В.И.Ленин үөрэҕин Коммунистическай партия салгыы сайыннарарын, хаан тохтуулаах сэриини сорунуулаахтык бохсорун аан дойдуга итэҕэтиилээхтик көрдөрдө.

Биһиги рабочайдарбыт партия ыйытынан салайтаран, Советскай былаас 50 сылын туолар юбилейин боччумнаах ситиһиилэрдээх көрсөргө соруктаналлар.

Н.И.НИКОЛАЕВ.

* * *

Израиль сэриигэ таһаарбыт ороскуотун, эйэлээх нэһилиэнньэттэн халаабыт малын-салын төлүөхтээх уонна арабскай государстволартан былдьаабыт сирдэриттэн биир тыла суох тахсан биэриэхтээх диэн Пленум этиитин итиитик биһириибин.

А.ХРИСТОФОРОВ.

БУКА БАРЫ—ЫҺЫАХХА!

Өйүүн от ыйын 2 күнүгэр оройуон киинигэр саха норуотун өбүгэ саҕаттан үгэс буолбут национальнай бырааһынньыга — ыһыах буолар. Бу—уһук хоту дойдуга дьыл күнду кэмэ-саман сайын кэлбит үөрүүтүн, үлэ өрөгөйүн бэлиэтиир кэрэ быраа5ынньык. Бу—Советскай былаас 50 сылын уонна Саха АССР тэриллибитэ 45 сылын туолууларыгар аналлаах үөрүүлээх юбилейнай ыһыах.

Күндү табаарыстар, бука бары—юбилейнай ыһыахха!

ЮБИЛЕЙНАЙ ЫҺЫАХ ПРОГРАММАТА

Юбилейнай ыһыах кыттыылаахтара сарсыарда 11 чааска ССКП райкомун дьиэтин аттыгар мусталлар. Онтон тэриллиилээхтик парадтаан спортивнай площадкаҕа тахсаллар.

12 чаастан спортивнай площадкаҕа юбилейнай ыһыаҕы аһыы. Дакылаат, эҕэрдэ тыллар, бастыҥнары наҕараадалааһын

Революционнай ырыалары ыллааһын, оһуохай, маассабай оонньуулар, спортивнай күрэхтэһиилэр, ырыалары, үҥкүүлэри үчүгэйдик толоруу уонна бастыҥ национальнай көстүүм иһин конкурс.

Уус-уран самодеятельность концерда. Эстраднай оркестр оонньуур.

Ларектар үлэлиэхтэрэ, олорго кымыс, кулинарнай оҥоһуктар, араас промтабаардар атыыланыахтара.

НОРУОТ ТУТТАР ТАБААРДАРЫН ИНДУСТРИЯТА

Манньык этэ

БИЛИГИН куһаҕан, куруубай өрүү таҥаһы уонна лаптины кэтэ сылдьар киһини көрбүт биир эмэ уолу эбэтэр кыыһы көрсүөҥ суоҕа. Биллэн турар театртан ураты миэстэҕэ. Ыраахтааҕы сабардаан олорор кэмигэр уонна Октябрьскай революция буолбутун бастакы сылларыгар дэриэбинэ олохтоохторо бары итинник таҥастары таҥнар этилэр.

Бэйэҕит санаан көрүҥ. Революция иннинэ чааһынай кустарнай мастарыскыайдар уонна бытархай фабрикалар бааллара. Дойдуга сэттэлии киһи баһыгар сылга икки паара тирии атах таҥаһа уонна биир киһиэхэ 9 погоннай метр фабрикаҕа өрүллүбүт таҥас тиксэрэ. Маныаха эбии ити табаардар үгүс өттүлэрэ дворяннарга, промышленниктарга, эргиэмсиктэргэ, чиновниктарга тиксэрэ.

Аһылык промышленноһын бородууксуйаларын — саахары, кондитерскай оҥоһуктары, кэнсиэрбэлэри уонна да атыттары оҥоруу туруга бэрдэ суоҕа.

Норуот туттар табаардарын оҥорон таһаарыы төрүт да дуона суох сыыппаралара омуктар интервенцияларын уонна гражданскай сэрии түмүктэригэр уонунан төгүл аччаабыттара.

Социализм бастааҥҥы дойдута манньык намыһах таһымтан норуот олоҕун таһымын үрдэтии иһин охсуһууну саҕалаабыта.

МЦЕНСКЭЙ. Кэнсиэрбэ оҥорор завод. Манна оҕуруот аһын уонна фрукта кэнсиэрбэтин 50-тан тахса көрүҥүн оҥороллор.

СЫЫППАРАЛАР, ЧАХЧЫЛАР

Юбилейнай 1967 сылга норуот туттар табаардарын 6 тыһыынча көрүҥэ саҥа образецтара оҥорон таһаарыыга киллэриллэллэр.

ИВАНОВО. Камвольнай комбинат өрөр сыаҕа.

Партия кылаабынай сыала

ЛЕНИН партиятын үлэтэ — хамнаһа бүттүүнэ киһи айар-тутар кыахтарыгар киэҥ кэскили, кини духовнай өттүнэн баай, хааччыллыылаах буолар олоҕун тутууга туһуланар. Дьэ ити туһугар коммунистическай обществоны тутуллар.

Гражданскай сэрии бүппүтүн кэнниттэн партия уонна норуот иннигэр бэрт уустук экономическай соруктар турбуттара. Бастакытынан, алдьаммыт хаһаайыстыбаны чөлүгэр түһэрии; иккиһинэн, кылгас историческай кэм иһигэр социализм кылаабынай материальнай уонна дойду оборонатын төрүтүн — аныгы ыарахан индустрияны — тэрийии; үсүһүнэн, кыах төһө көҥүллүүрүнэн советскай дьоннор олохторун уйгутун тупсарыы. Ол эрээри оччолорго ити кыахтар олус кыралар этэ. Ол курдук бары ресурсалар сүрүн чаастара ыарахан промышленноһы сайыннарыыга бараллара. Оттон интикэтэ суох чэпчэки индустрияны да, тыа хаһаайыстыбатын да, дойду оборонатын да өрө көтөҕүөххэ, уларытан тутуохха сатаммат.

Ол да буоллар партия, син эмиэ норуот хаһаайыстыбатын чөлүгэр түһэрии индустриализациялааһыны ытыы сылларыгар курдук, норуот олоҕун таһымын үрдэтиигэ үгүһү оҥорбута. Итиниэхэ аҕыйах холобурдары ылыаҕыҥ. 1917 сылга тэҥнээтэххэ 1940 сыллаахха таҥаһы оҥорон таһаарыы икки төгүл, тирии таҥаһы оҥоруу — түөрт төгүлтэн ордук, трикотажнай оҥоһуктары — 50 төгүл, саахары — икки аҥар төгүл, кэнсиэрбэни оҥоруу 13 төгүл улааппыта. Түмүгэр 1913 сыллаахха тэҥнээтэххэ 1940 сылга чэпчэки промышленность бородууксуйата 5 төгүл улааппыта оттон аһылык киэнэ — 4 төгүлтэн ордук.

ТАБААРЫ ОҤОРУУ ДЭЛЭЙЭР

АҔА ДОЙДУНУ көмүскүүр Улуу сэрии кэнниттэн дойду алдьаммыт хаһаайыстыбатын чөлүгэр түһэрэн, ыарахан индустрияҕа кэккэ үрдүк ситиһиилэммит кэннэ норуот туттар табаардарын оҥорууга кыахтар баар буолбуттара. Аҥардас ааспыт семилетка иһигэр чэпчэки промышленность 150, аһылык промышленноһын 600 саҥа предприятиелара тутуллубуттара. Ити сылларга аан дойдуга балыгы бултуур саамай бастыҥ флот тэриллибитэ. Ол эрээри, тыа хаһаайыстыбатын производствотын үүнүүтэ бытаанын түмүгэр аһылык промышленноһын, ону тэҥэ чэпчэки промышленность сайдыылара бытаарбыта. Ол гынан баран партиянан уонна правительствонан ылыллыбыт дьаһаллар түмүктэригэр ааспыт сылга тыа хаһаайыстыбатын сайдыытыгар балачча үчүгэй түмүктэр ситиһилиннилэр.

Юбилей иннинээҕи сылга чэпчэки промышленность дойду хас биирдии киһитигэй оҥорон таһаарда: 40 погоннай метртэн ордук таҥаһы, 2 паара тирии атах таҥаһын, 6 парааттан ордук чулкуну, наскыны, 4,3 устуука ис уонна тас таҥаһы. Таарыччы эттэххэ, революция иннинээҕи кэми кытта тэҥнээтэххэ таҥаһы оҥорон таһаарыы хас да сүүс төгүл улаатта.

Массыынаны, прибору оҥорор уонна электротехническай промышленностар дохсун сайдыылара культурнай-бытовой аналлаах сүрүн табаардары оҥорууну хас да төгүл улаатыннарарга кыаҕы биэрдэ.

1940 сылы кытта тэҥнээтэххэ ааспыт сылга оҥорон таһаарылынна: радиоприемниктары 36 төгүлтэн ордугу, телевизордары хас да тыһыынча төгүл, холодильниктары — 630 төгүл, иистэнэр массыыналары — 6 төгүл, мотоцикллары — 110 төгүл, велосипедтары — 16 төгүл элбэҕи. 1940 сыллаахха таҥас сууйар массыынаны оҥоһуллубат этэ. Оттон ааспыт сыллаахха 4 мөлүйүөн устуука оҥоһулунна.

Аһылык промышленноһын сайдыытыгар улахан хардыыны оҥордубут. 1940 сыллаахха тэҥнээтэххэ эти промышленнай оҥорон таһаарыы 3,8 төгүл улаатта. Сүөһү арыыта — 5 төгүл, мас арыыта — 3,3, кэнсиэрбэ — 6,6, саахар — 4,5 төгүл. Сылга биир киһиэхэ 42 кг саахар оҥоһуллар.

Өссө икки сыыппараны ылыаҕыҥ. 1917 сылга тэҥнээтэххэ дойду нэһилиэнньэтэ балтараа төгүл эбиллиннэ, оттон норуот туттар табаардарын оҥорон таһаарыы 35,3 төгүл улаатта.

ЫСТААДАЛАР ЫЧЧАТЫ КҮҮТЭЛЛЭР

— Хайа, доҕоор, табаһыт идэтин төһө сөбүлээтиҥ? — диэн эдэр киһиттэн таба иитиитигэр балайда эриллибитин кэннэ кырдьаҕастар ыйытар үгэстээхтэр. Идэтин ис дууһатыттан сөбүлээбит, эдэр сылапын, дьоҕурун ол таптыыр идэтигэр анаабыт киһи итинник ыйытар.

— Билигинни эдэрдэр солбуйуохтара, — кырдьаҕастар эрэнэн этээччилэр. Ханнык кырдьаҕас киһини солбуйар эдэр күүс үүнэриттэн үөрбэт, сүргэтэ көтөҕүллүбэт буолуой. Быйыл хайа да сыллааҕар ыстаадаларга ыччаттар үгүстүк таҕыстылар. Эдэрдэр таба иитиитигэр өр сылларга үлэлииллэрэ, бу идэни баһылыырга кинилэр дьоҕурдарыттан, дьуулуурдарыттан, кырдьаҕас опыттаах табаһыттар үөрэтиилэриттэн тутулуктаах.

Табаһыт үлэтин буурҕаҕа-силлиэҕэ мускуллубут, туундара нэлэмэн иэнин тэлбит чулуу булчуттар кытта сыаналыыллар. Кырдьаҕас табаһыт диэн тылы кытта киһи элбэҕи эргитэ саныыр. Кини киһи гиэнэ эйэҕэһэ ыраас дууһалааҕа, үлэттэн сылайары-элэйэри аахсыбат тоҥнум диэн суламмат, ыарахан, кыайтарыа суоҕа диэн ыйааһынныы сатыы турбат. Табаһыт ыстаадата мэччийэр сирин отун-маһын, үрэҕин, алыытын, хас эмэ тыһыынчанан таба үөрүн биирдиилэрин биэс тарбаҕыны ааҕа билэр. Оройуоҥҥа, республикаҕа киэҥник биллэр табаһыттар аҕыйаҕа суохтар. Х. Матвеев, В. Николаев, Г. Бятинскай, С. Константинов, Г. Васильев ааттарынан киэн туттабыт.

Билигин ыстаадаларга
сыбыт эдэр ыччаттар
һыт уустук идэтин
кистэлэҥин баһылы
дьоҥҥо-норуокка ы
тыахтара. Ону ситиһ
үлэни эрэйэр. Юби
сылга совхоз сүрү
тыгар үлэлии барыы
чиэс.

Х. ВАСИ

ЭЛБЭХТИК, ҮЧҮГЭЙ ХААЧЫСТЫБАЛААХТЫК

Биһиги ученайдарбыт чэпчэки промышленность бородууксуйаларын туттуу туһаныы научнай төрүк олоҕурбут нуорматын оҥордулар. Ити нуорма быһытынан биир киһиэхэ сылга ортотунан наада буолар, холобур 3,3 паара атах таҥаһа, 9 паара чулку уонна наскы, 58 квадратнай метр таҥас, 8 устуука трикотажнай оҥоһуктар. (Аһылыкка эмиэ итиннэ маарынныыр нуорма).

Өр туһаныллар табаардары оҥорон таһаарыы өссө улаатыаҕа. Ааспыт пятилеткаҕа тэҥнээтэххэ саҥа пятилеткаҕа холодильниктары оҥоруу 4,7 мөлүйүөн устууккаттан 18,5 мөлүйүөҥҥэ, телевизордары 12 мөлүйүөнтэн 27 мөлүйүөн устуукаҕа диэри улаатыа.

Биэс сыл устата чэпчэк
промышленность 300 саҥ
бөдөҥ предприятиелары
тутуу уонна 100-тэн тахс
билигин үлэлиир предприя
тиелары тупсаран оҥору
ыытыллыаҕа. Аһылык про
мышленноһыгар эмиэ бө
дөҥ тутуулар ыытыллыа
тара.

Душанбеҕа, Барановичи
га, Балашоваҕа, Чита
Шахтаҕа, Черниговка тек
тильнэй предприятиела
оттон Курскайга, Смолен
кайга, Великие Лукилар
Чебоксарыга, Джезказга
ҥа уонна да атын миэс
лэргэ бөдөҥ трикотаж
фабрикалар тутуллалл
Саҥа предприятиелар те
ника тиһэх ситиһиити
тутуллаллар. Ону тэҥэ у
предприятиелар саҥа бо
дууксуйалары оҥоруохта

Текстильщиктэр анал
састаабынан оборторул
бут „фориза“ диэн таҥа
оҥоруохтара. Ити маты
йаалтан тигиллибит бүр
кэни өтүүктэниллибэт.

Табаары оҥорууну ул
тыннарыыны сэргэ бол
то хаачыстыбаны тупсар
га, ассортимены кэҥэти
ууруллар. Промышленно
ыытыллыбыт хаһаайыс
баннай реформа биир
рүн соругунан бородуу
йа хаачыстыбатын үрд
буолар.

Саҥа пятилетка ха
йыстыбаннай былаан
ситиһиилээхтик толо
луулара уонна аһары
руллуулара хас би
советскай киһини үөр
буолуон табыллыбат.

И. АРТЕМ

Редактор Г. М. СЕМ

РЕДАКЦИЯ ААДЫРЫҺА: Саха АССР. Өлөөн бөһүөлэгэ, Октябрьскай уулусса 16 №-рэ. Телефон—51

Өлөөн оройуонунааҕы типография
Тахсар ахс..на 479 Сакааһын №-рэ 52